PAPA LLEÓ XIV

CARTA APOSTÒLICA
UNA FIDELITAT QUE GENERA FUTUR
DEL SANT PARE LLEÓ XIV
AMB MOTIU DEL LX ANIVERSARI DELS DECRETS CONCILIARS
OPTATAM TOTIUS I PRESBYTERORUM ORDINIS

1. Una fidelitat que genera futur és al que els preveres estan cridats avui, conscients que perseverar en la missió apostòlica ens ofereix l'oportunitat d'interrogar-nos sobre el futur del ministeri i d'ajudar els altres a advertir l'alegria de la vocació sacerdotal. El 60è aniversari del Concili Vaticà II, que coincideix amb aquest Any jubilar, ens dona l'oportunitat de contemplar de nou el do d'aquesta fidelitat fecunda, recordant els ensenyaments dels Decrets *Optatam totius* i *Presbyterorum ordinis*, promulgats respectivament el 28 d'octubre i el 7 de desembre de 1965. Aquests dos textos van néixer d'una única inspiració de l'Església, que se sent cridada a ser signe i instrument d'unitat per a tots els pobles i interpel·lada a renovar-se, conscient que «la desitjada renovació de tota l'Església depèn en gran part del ministeri dels sacerdots, animat per l'Esperit de Crist».[1]

2. No celebrem un aniversari de paper! De fet, tots dos documents estan fonamentats fermament en la comprensió de l'Església com a Poble de Déu en pelegrinatge a través de la història i constitueixen una fita fonamental en la reflexió sobre la naturalesa i la missió del ministeri pastoral i la preparació per a ell, conservant una gran frescor i actualitat al llarg del temps. Per tant, us convido a continuar llegint aquests textos dins de les comunitats cristianes i el seu estudi, particularment als seminaris i en tots els ambients de preparació i formació al ministeri ordenat.

3. Els Decrets *Optatam totius* i *Presbyterorum ordinis*, fermament arrelats en la tradició doctrinal de l'Església sobre el sagrament de l'Orde, van posar a l'atenció del Concili la reflexió sobre el sacerdoci ministerial i van manifestar la preocupació de l'assemblea conciliar pels sacerdots. La intenció era la de desenvolupar els pressupòsits necessaris per a la formació de les futures generacions de preveres d'acord amb la renovació promoguda pel Concili, mantenint ferma la identitat

[1] Concili Ecumènic Vaticà II, Decret *Optatam totius*, sobre la formació sacerdotal, Proemi.

ministerial i, al mateix temps, destacant noves perspectives que integressin les reflexions anteriors, amb vista a un sa desenvolupament doctrinal.[2] Per tant, cal fer-ne una memòria viva, responent a la crida a acollir el mandat que aquests Decrets han confiat a tota l'Església: revitalitzar el ministeri sacerdotal sempre i cada dia, traient força de la seva arrel, que és el vincle entre Crist i l'Església, per ser, juntament amb tots els fidels i al seu servei, deixebles missioners segons el seu Cor.

4. Entretant, en les sis dècades transcorregudes des del Concili, la humanitat ha viscut i està vivint canvis que requereixen una avaluació constant del camí recorregut i una actualització coherent dels ensenyaments conciliars. Al mateix temps, en aquests anys l'Església ha estat guiada per l'Esperit Sant a desenvolupar la doctrina del Concili sobre la seva naturalesa comunional segons la forma sinodal i missionera.[3] És amb aquesta intenció que adreço aquesta Carta apostòlica a tot el Poble de Déu, per reconsiderar junts la identitat i la funció del ministeri ordenat a la llum del que el Senyor demana a l'avui de l'Església, continuant la gran obra d'actualització del Concili Vaticà II. Proposo fer-ho a través de la lent de la *fidelitat*, que és alhora *gràcia* de Déu i camí constant de *conversió*, per respondre amb alegria a la crida del Senyor Jesús. Voldria començar expressant l'agraïment pel testimoni i la dedicació dels sacerdots que arreu del món ofereixen la vida, celebren el sacrifici de Crist en l'Eucaristia, anuncien la Paraula, absolen els pecats i es dediquen generosament diàriament als germans i les germanes, servint-ne la comunió i la unitat i tenint cura, en particular, dels qui més pateixen i viuen en la necessitat.

Fidelitat i servei

5. Tota vocació en l'Església neix de l'encontre personal amb Crist, «que dona un nou horitzó a la vida i, amb això, la direcció decisiva».[4] Abans de tot compromís, abans de tota bona aspiració personal, abans de tot servei, hi ha la veu del Mestre que crida: «Vine i segueix-me» (Mc 1,17). El Senyor de la vida ens coneix i il·lumina el nostre cor amb la seva mirada d'amor (cf. Mc 10,21). No és només una veu interior, sinó d'un impuls espiritual que sovint ens arriba a través de l'exemple d'altres

---

[2] Cf. Sant J. H. Newman, *An Essay to the Development of Christian Doctrine*, Notre Dame 2024. En aquest sentit, recordo la crida d'*Optatam totius* 16 a la renovació i la promoció dels estudis eclesiàstics, encara en curs.

[3] Cf. Sínode dels Bisbes, *Per una Església sinodal: comunió – participació-missió, Document preparatori (2021)*, 1; Francesc, Discurs per a la commemoració del 50è aniversari de la institució del Sínode dels bisbes (17 d'octubre de 2015).

[4] Benet XVI, Carta encíclica *Deus caritas est* (25 de desembre de 2005), 1.

deixebles del Senyor i es concreta en una opció de vida coratjosa. La fidelitat a la vocació, especialment en els moments de la prova i de la temptació, s'enforteix quan no oblidem aquella veu, quan som capaços de recordar amb passió el so de la veu del Senyor que ens estima, ens escull i ens crida, confiant-nos també a l'acompanyament indispensable de qui és expert en la vida de l'Esperit. El ressò d'aquella Paraula és, amb el temps, el principi de la unitat interior amb Crist, que resulta fonamental i ineludible en la vida apostòlica.

6. La crida al ministeri ordenat és un do gratuït i lliure de Déu. Vocació, de fet, no significa constricció per part del Senyor, sinó proposta amorosa d'un projecte de salvació i llibertat per a la nostra existència que rebem quan, amb la gràcia de Déu, reconeixem que Jesús, el Senyor, és al centre de la nostra vida. Aleshores, la vocació al ministeri ordenat creix com un do de si mateix a Déu i, per tant, al seu Poble sant. Tota l'Església prega i s'alegra per aquest do amb un cor ple d'esperança i agraïment, com va expressar-ho el papa Benet XVI al final de l'Any sacerdotal: «Volíem desvetllar l'alegria que Déu ens és a prop, i l'agraïment pel fet que Ell es confia a la nostra feblesa; que Ell ens guia i ens sosté dia a dia. D'aquesta manera, també volíem mostrar una vegada més als joves que aquesta vocació, aquesta comunió de servei per Déu i amb Déu, existeix; més encara, que Déu espera el nostre 'sí'.»[5]

7. Tota vocació és un do del Pare que demana ser custodiat amb fidelitat en una dinàmica de conversió permanent. L'obediència a la pròpia crida es construeix cada dia a través de l'escolta de la Paraula de Déu, la celebració dels sagraments —en particular el Sacrifici Eucarístic—, l'evangelització, la proximitat als darrers i la fraternitat sacerdotal, pouant en la pregària com a lloc eminent on trobar el Senyor. És com si, cada dia, el sacerdot tornés al llac de Galilea —on Jesús va preguntar a Pere: «M'estimes?» (Jn 21,15)—per renovar el seu "sí".[6] En aquest sentit, s'entén el que indica *Optatam totius* sobre la formació sacerdotal, esperant que no s'aturi en el temps del seminari (cf. n. 22), sinó que obri el camí a una formació contínua, permanent, per tal de constituir un dinamisme de renovació humana, espiritual, intel·lectual i pastoral constant.

---

[5] Benet XVI, Homilia a la missa de cloenda de l'Any sacerdotal (11 de juny de 2010).

[6] «En preguntar a Pere si l'estimava, no ho preguntava amb la necessitat de conèixer l'amor del deixeble, sinó amb la voluntat de demostrar la grandesa del seu amor» (Sant Joan Crisòstom, *De sacerdotio* II, 1: SCh 272, París 1980, 104, 48-51).

8. Per tant, tots els preveres estan cridats a cultivar constantment la pròpia formació, per mantenir viu el do de Déu rebut a través del sagrament de l'Orde (cf. 2Tm 1,6). La fidelitat a la crida, per tant, no és estaticitat ni tancament, sinó un camí de conversió quotidiana que confirma i fa madurar la vocació rebuda. Des d'aquesta perspectiva, és oportú promoure iniciatives com el Congrés per a la formació permanent dels sacerdots, celebrat al Vaticà del 6 al 10 de febrer de 2024, amb més de vuit-cents encarregats de la formació permanent provinents de vuitanta nacions. Abans de ser un esforç intel·lectual o una actualització pastoral, la formació permanent roman com a memòria viva i actualització constant de la pròpia vocació en un camí compartit.

9. Des del moment de la crida i de la primera formació, la bellesa i la constància del camí són custodiades per la *sequela Christi*. De fet, tot pastor, fins i tot abans de dedicar-se al guiatge del ramat, ha de recordar constantment que ell mateix és deixeble del Mestre, juntament amb els germans i les germanes, perquè «al llarg de la vida som sempre "deixebles", amb l'anhel constant de configurar-se a Crist».[7] Només aquesta relació de seguiment obedient i de discipulat fidel pot mantenir la ment i el cor en la bona direcció, malgrat els trasbalsos que la vida pot portar.

10. En aquestes últimes dècades, la crisi de la confiança en l'Església provocada pels abusos comesos per membres del clergat, que ens omplen de vergonya i ens criden a la humilitat, ens ha fet encara més conscients de la urgència d'una formació integral que garanteixi el creixement i la maduresa humana dels candidats al presbiterat, juntament amb una vida espiritual rica i sòlida.

11. El tema de la formació també resulta que és central a l'hora d'abordar el fenomen d'aquells que, després d'uns anys o fins i tot dècades, abandonen el ministeri. Aquesta dolorosa realitat, en efecte, no s'ha d'interpretar només en clau jurídica, sinó que requereix un examen acurat i compassiu de la història d'aquests germans i de les moltes raons que els han pogut portar a aquesta decisió. I la resposta que cal donar és, primer de tot, un compromís renovat amb la formació, l'objectiu de la qual és «un camí de familiaritat amb el Senyor que implica tota la persona —cor, intel·ligència, llibertat— i la modela a imatge del Bon Pastor».[8]

---

[7] Congregació per al Clergat, El do de la vocació sacerdotal. Ratio *Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis* (8 de desembre de 2016), n. 57.

[8] Discurs als participants a la Trobada internacional "Sacerdots feliços" –«Us he dit amics» (Jn 15,15)» promoguda pel Dicasteri per al Clergat amb motiu del Jubileu dels Sacerdots i dels Seminaristes (26 de juny de 2025).

12. En conseqüència, «el seminari, en qualsevol forma que es concebi, ha de ser una escola dels afectes [...]; cal aprendre a estimar i a fer-ho com Jesús». Per tant, convido els seminaristes a dur a terme un treball interior sobre les motivacions que impliqui tots els aspectes de la vida: «No hi ha res en vosaltres que s'hagi de descartar, sinó que tot s'ha d'assumir i transfigurar en la lògica del gra de blat, per tal de convertir-se en persones i preveres feliços, "ponts" i no obstacles per a l'encontre amb Crist de tots els qui se us acosten.»[9] Només preveres i consagrats humanament madurs i espiritualment sòlids —és a dir, persones en què la dimensió humana i l'espiritual estan ben integrades i, per tant, són capaces de relacions autèntiques amb tothom— poden assumir el compromís del celibat i anunciar amb credibilitat l'Evangeli del Ressuscitat.

13. Es tracta, doncs, de *custodiar i fer créixer la vocació* a través d'un camí constant de conversió i de fidelitat renovada, que mai no és un itinerari merament individual, sinó que ens compromet a cuidar-nos els uns als altres. Aquesta dinàmica és sempre de nou una obra de la gràcia que abraça la nostra humanitat fràgil, guarint-la del narcisisme i de l'egocentrisme. Amb fe, esperança i caritat, estem cridats a reprendre el nostre seguiment cada dia, dipositant la nostra plena confiança en el Senyor. Comunió, sinodalitat i missió no es poden aconseguir si, en el cor dels sacerdots, la temptació de l'autoreferencialitat no dona pas a la lògica de l'escolta i del servei. Com va subratllar Benet XVI, «el sacerdot és servent de Crist, en el sentit que la seva existència, configurada ontològicament a Crist, assumeix un caràcter essencialment relacional: ell és en Crist, per a Crist i amb Crist al servei dels homes». «Precisament perquè pertany a Crist, el prevere està radicalment al servei dels homes: és ministre de la seva salvació, de la seva felicitat, del seu autèntic alliberament, madurant, en aquesta assumpció progressiva de la voluntat de Crist, en la pregària, en l'"estar unit de cor" amb Ell.»[10]

Fidelitat i fraternitat

14. El Concili Vaticà II va situar el servei específic dels preveres dins de la igual dignitat i de la fraternitat de tots els batejats, com ho testimonia clarament el Decret *Presbyterorum ordinis*: «Els sacerdots del Nou Testament, encara que en virtut del sagrament de l'Orde exerceixen la funció importantíssima i necessària de pare i de mestre en el Poble i per al Poble de Déu, són tanmateix deixebles,

[9] Meditació amb motiu del Jubileu dels Seminaristes (24 de juny de 2025).
[10] Benet XVI, Catequesi (24 de juny de 2009).

junt amb tots els altres fidels, deixebles del Senyor, fets participants del seu Regne per la crida de Déu. Juntament amb tots els qui foren regenerats en l'aigua del Baptisme, els preveres són germans entre els germans, com a membres del mateix i únic Cos de Crist, l'edificació del qual és confiada a tots.»[11] Dins d'aquesta fraternitat fonamental, que té les seves arrels en el Baptisme i uneix tot el Poble de Déu, el Concili posa en evidència el vincle fraternal particular entre els ministres ordenats, fundat en el mateix sagrament de l'Orde: «Tots els preveres, constituïts en l'orde del presbiterat mitjançant l'ordenació, estan íntimament units entre ells per la fraternitat sacramental; però d'una manera especial aquests formen un únic presbiteri en la diòcesi al servei de la qual estan dedicats sota la direcció del propi bisbe. [...] Cadascun, doncs, està unit als altres membres d'aquest presbiteri per particulars vincles de caritat apostòlica, de ministeri i de fraternitat.»[12] La fraternitat presbiteral, per tant, fins i tot abans de ser una tasca a realitzar, és un do inherent a la gràcia de l'ordenació. Cal reconèixer que aquest do ens precedeix: no es construeix únicament amb la bona voluntat i en virtut d'un esforç col·lectiu, sinó que és un do de la Gràcia, que ens fa partícips del ministeri del bisbe i es realitza en la comunió amb ell i amb els germans.

15. Per això mateix, però, els preveres estan cridats a *correspondre a la gràcia de la fraternitat*, manifestant i ratificant amb la vida allò que entre ells està estipulat no només per la gràcia baptismal sinó també pel sagrament de l'Orde. Ser fidels a la comunió significa, en primer lloc, superar la temptació de l'individualisme, que es conjuga malament amb l'acció missionera i evangelitzadora que concerneix l'Església en el seu conjunt. No és per casualitat que el Concili Vaticà II gairebé sempre parlés dels preveres en plural: cap pastor existeix tot sol! El Senyor mateix «en designà dotze —a qui va anomenar apòstols— perquè estiguessin amb ell» (Mc 3,14): això significa que cap ministeri no pot existir deslligat de la comunió amb Jesucrist i amb el seu Cos, que és l'Església. Fer cada vegada més visible aquesta dimensió relacional i comunional del ministeri ordenat, conscients que la unitat de l'Església deriva «de la unitat del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant»,[13] és un dels reptes principals per al futur, sobretot en un món marcat per guerres, divisions i discòrdies.

---

[11] Concili Ecumènic Vaticà II, Decret *Presbyterorum ordinis*, sobre el ministeri i la vida dels preveres, 9.

[12] *Ibid*., 8.

[13] Sant Cebrià, *De dominica oratione*, 23: CCSL 3A, Turnhout 1976, 105.

16. La fraternitat presbiteral, per tant, s'ha de considerar un element constitutiu de la identitat dels ministres,[14] no només com un ideal o un eslògan, sinó com un aspecte en què ens hem de comprometre amb vigor renovat. En aquest sentit, s'ha fet molt aplicant les indicacions de *Presbyterorum ordinis* (cf. n. 8), però encara queda molt a fer, començant, per exemple, per l'equiparació econòmica entre els qui serveixen en parròquies pobres i els qui exerceixen el ministeri en comunitats benestants. També cal reconèixer que, en moltes nacions i diòcesis, encara no està garantida la necessària assegurança mèdica i per a la vellesa. La cura mútua, especialment l'atenció als nostres germans més sols i aïllats, així com als malalts i ancians, no es pot considerar menys important que la nostra preocupació per les persones que se'ns han confiat. Aquesta és una de les preocupacions fonamentals que he recomanat als sacerdots amb motiu del seu recent Jubileu. «Com podríem, de fet, nosaltres ministres ser constructors de comunitats vives si no hi regnés, en primer lloc, entre nosaltres una fraternitat eficaç i sincera?»[15]

17. En molts contextos –especialment en els occidentals– s'obren nous reptes per a la vida dels preveres, relacionats amb la mobilitat actual i la fragmentació del teixit social. Això fa que els sacerdots ja no estiguin inserits en un context cohesionat i creient que sostenia el seu ministeri en temps passats. En conseqüència, aquests estan més exposats a les derives de la solitud que esmorteeix l'embranzida apostòlica i pot provocar un trist replegament en si mateixos. També per aquesta raó, seguint les indicacions dels meus predecessors,[16] desitjo que a totes les Esglésies locals sorgeixi un compromís renovat per invertir i promoure *formes possibles de vida en comú*, de manera que «els preveres trobin ajut recíproc per a fomentar la vida espiritual i intel·lectual, i puguin col·laborar més eficaçment en el ministeri i evitar els perills que poden venir eventualment de la soledat».[17]

18. D'altra banda, cal recordar que la comunió presbiteral mai no pot estar determinada per una anivellació dels individus, dels carismes o dels talents que

---

[14] Cf. Congregació per al Clergat, *El do de la vocació presbiteral*. Ratio *Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis* (8 de desembre de 2016), n. 87-88.

[15] Discurs als participants a la Trobada internacional "Sacerdots feliços" – «Us he dit amics» (Jn 15,15)» promoguda pel Dicasteri per al Clergat amb motiu del Jubileu dels Sacerdots i dels Seminaristes (26 de juny de 2025).

[16] Cf. Sant Joan Pau II, Exhortació apostòlica postsinodal *Pastores dabo vobis* (25 de març de 1992), 61; Benet XVI, Carta apostòlica en forma de *motu proprio Ministrorum institutio* (16 de gener de 2013).

[17] Concili Ecumènic Vaticà II, Decret *Presbyterorum ordinis* (7 de desembre de 1965), 8.

el Senyor ha abocat en la vida de cadascun. És important que en els presbiteris diocesans, gràcies al discerniment del bisbe, es trobi un equilibri entre la valoració d'aquests dons i la custòdia de la comunió. L'escola de la sinodalitat –en aquesta perspectiva– pot ajudar tothom a madurar internament l'acolliment dels diferents carismes en una síntesi que consolidi la comunió del presbiteri, fidel a l'Evangeli i als ensenyaments de l'Església. En un temps de gran fragilitat, tots els ministres ordenats estan cridats a viure la comunió tornant a l'essencial i fent-se propers a les persones, per a custodiar l'esperança que pren rostre en un servei humil i concret. En aquest horitzó, especialment el ministeri del diaca permanent, configurat amb Crist Servent, és un signe viu d'un amor que no roman en la superfície, sinó que s'inclina, escolta i es dona. La bellesa d'una Església formada per preveres i diaques que col·laboren, units per la mateixa passió per l'Evangeli i atents als més pobres, esdevé un testimoni lluminós de comunió. Segons la paraula de Jesús (cf. Jn 13,34-35), és d'aquesta unitat, arrelada en l'amor mutu, que el missatge cristià rep credibilitat i força. Per això, el ministeri diaconal, especialment viscut en comunió amb la pròpia família, és un do que cal conèixer, valorar i recolzar. El servei discret però essencial d'homes dedicats a la caritat ens recorda que la missió no es compleix amb grans gestos, sinó units per la passió pel Regne i amb la fidelitat quotidiana a l'Evangeli.

19. Una icona feliç i eloqüent de fidelitat a la comunió és sens dubte la que presenta sant Ignasi d'Antioquia en la seva Carta als Efesis: «Convé que vosaltres corregueu en harmonia amb el pensament del bisbe, cosa que ja feu. El vostre presbiteri, de fet, digne de ser recordat, digne de Déu, està en perfecta harmonia amb el bisbe, com les cordes d'una arpa. Per tant, en la vostra unanimitat i en la vostra caritat harmoniosa, Jesucrist és cantat. [...] Per tant, és avantatjós que estigueu en unitat irreprotxable, per participar sempre de Déu.»[18]

Fidelitat i sinodalitat

20. Arribo a un punt que m'interessa particularment. Parlant de la identitat dels sacerdots, el Decret *Presbyterorum ordinis* destaca en primer lloc el vincle amb el sacerdoci i la missió de Jesucrist (cf. n. 2) i després indica tres coordenades fonamentals: la *relació amb el bisbe*, que troba en els preveres «col·laboradors i consellers necessaris», amb els quals manté una relació fraternal i amistosa (cf. n. 7); la comunió sacramental i *la fraternitat amb altres preveres*, de manera que junts contribueixin «a una mateixa obra» i duguin a terme «un sol ministeri»,

[18] Sant Ignasi d'Antioquia, *Ad Ephesios*, 4, 1-2: SCh 10, París 1969, 72.

treballant tots «per la mateixa causa» encara que duguin a terme tasques diferents (n. 8); *la relació amb els fidels laics*, enmig dels quals els preveres, amb la seva tasca específica, són germans entre els germans, compartint la mateixa dignitat baptismal, unint «els seus esforços als dels fidels laics» i beneficiant-se «de la seva experiència i la competència en els diversos camps de l'activitat humana, per poder reconèixer junt amb ells els signes dels temps». En lloc de prioritzar o concentrar totes les tasques en ells mateixos, «han de descobrir amb sentit de fe els carismes, tant els humils com els sublims, concedits sota múltiples formes als laics» (n. 9).

21. En aquest camp, encara queda molt a fer. L'impuls del procés sinodal és una invitació forta de l'Esperit Sant a fer passos decisius en aquesta direcció. Per això, reitero el meu desig de «convidar els sacerdots [...] a obrir els seus cors d'alguna manera i a participar en aquests processos»[19] que estem vivint. En aquest sentit, la segona sessió de la XVI Assemblea Sinodal, en el *Document final*,[20] va proposar una conversió de les relacions i dels processos. Sembla fonamental que, en totes les Esglésies particulars, s'emprenguin iniciatives adequades per permetre als preveres familiaritzar-se amb les directrius d'aquest Document i experimentar la fecunditat d'un estil sinodal d'Església.

22. Tot això requereix un compromís formatiu a tots els nivells, particularment en l'àmbit de la formació inicial i permanent dels sacerdots. En una Església cada vegada més sinodal i missionera, el ministeri sacerdotal no perd res de la seva importància i actualitat; de fet, es pot centrar més plenament en les seves pròpies tasques particulars i específiques. El desafiament de la sinodalitat —que no elimina les diferències, sinó que les valora— continua sent una de les oportunitats principals per als sacerdots del futur. Com recorda el *Document final* esmentat, «els preveres estan cridats a viure el seu servei en una actitud de proximitat a les persones, d'acollida i d'escolta de tothom, obrint-se a un estil sinodal» (n. 72). Per a implementar cada vegada millor una eclesiologia de comunió, cal que el ministeri del prevere superi el model d'un lideratge exclusiu, que determina la centralització de la vida pastoral i la càrrega de totes les responsabilitats confiades només a ell, tendint cap a una *conducció cada vegada més col·legial*, en la cooperació entre els preveres, els diaques i tot el Poble de Déu, en l'enriquiment mutu que és fruit

[19] Als participants al Jubileu dels Equips sinodals i dels Organismes de participació (24 d'octubre de 2025).

[20] Sínode dels Bisbes, Document final de la segona sessió de la XVI Assemblea general ordinària «Per una Església sinodal: comunió, participació, missió» (26 d'octubre de 2024).

de la varietat dels carismes suscitats per l'Esperit Sant. Com ens recorda *Evangelii gaudium*, el sacerdoci ministerial i la configuració amb Crist Espòs no ens han de portar a identificar la potestat sacramental amb el poder, ja que «la configuració del sacerdot amb Crist Cap —és a dir, com a font capital de la gràcia— no implica una exaltació que el col·loqui per damunt de la resta».[21]

Fidelitat i missió

23. La identitat dels preveres es constitueix al voltant del seu ser *per a* i és inseparable de la seva missió. De fet, qui «pretén trobar la identitat sacerdotal indagant introspectivament en la seva interioritat, potser no troba res més que senyals que diuen "sortida": surt de tu mateix, surt a la recerca de Déu en l'adoració, surt i dona al teu poble allò que t'ha estat confiat, i el teu poble tindrà cura de fer-te sentir i assaborir qui ets, quin és el teu nom, quina és la teva identitat, i et farà gaudir amb el cèntuple que el Senyor ha promès als seus servents». «Si no surts de tu mateix, l'oli es torna ranci i la unció no pot ser fecunda.»[22] Com va ensenyar sant Joan Pau II, «els preveres són, en l'Església i per a l'Església, una representació sacramental del Jesucrist, Cap i Pastor, en proclamen amb autoritat la paraula, en renoven els gestos de perdó i d'oferta de la salvació, principalment amb el Baptisme, la Penitència i l'Eucaristia, n'exerceix, fins al do total de si mateixos, la cura amorosa pel ramat, que apleguen en la unitat i condueixen al Pare per mitjà del Crist en l'Esperit».[23] Així, la vocació sacerdotal es desplega entre alegries i fatigues d'un servei humil als germans, que el món sovint desconeix però dels quals té una profunda set: trobar testimonis creients i creïbles de l'Amor de Déu, fidel i misericordiós, constitueix una via principal d'evangelització.

24. En el nostre món contemporani, caracteritzat per un ritme accelerat i per l'ansietat d'estar híper-connectats, que sovint ens fa frenètics i ens porta a l'activisme, dues temptacions almenys s'insinuen contra la fidelitat a aquesta missió. La primera és una mentalitat orientada a l'eficàcia en què el valor de cada persona es mesura pel rendiment, és a dir, per la quantitat d'activitats i projectes realitzats. Segons aquesta manera de pensar, el que fas va per davant del que ets, invertint la jerarquia veritable de la identitat espiritual. La segona temptació, en canvi, es descriu com una mena de quietisme: espantats pel context, ens recloem en

---

[21] Francesc, Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* (24 de novembre de 2013), 104.

[22] *Ibid*., Homilia en la missa crismal (17 d'abril de 2014).

[23] Sant Joan Pau II, Exhortació apostòlica postsinodal *Pastores dabo vobis* (25 de març de 1992), 15.

nosaltres mateixos, rebutjant el repte de l'evangelització i adoptant un enfocament mandrós i derrotista. Al contrari, un ministeri alegre i apassionat —malgrat totes les debilitats humanes— pot i ha d'assumir amb ardor la tasca d'evangelitzar totes les dimensions de la nostra societat, especialment la cultura, l'economia i la política, perquè tot pugui ser recapitulat en Crist (cf. Ef 1,10). Per a vèncer aquestes dues temptacions i viure un ministeri joiós i fecund, tot prevere ha de romandre fidel a la missió que ha rebut, és a dir, al do de la gràcia transmès pel bisbe durant l'ordenació sacerdotal. La fidelitat a la missió significa assumir el paradigma que sant Joan Pau II ens va lliurar quan recordava a tothom que la caritat pastoral és el principi que unifica la vida del prevere.[24] És precisament mantenint viu el foc de la caritat pastoral, és a dir, l'amor del Bon Pastor, com tot sacerdot pot trobar l'equilibri en la vida quotidiana i ser capaç de discernir què és beneficiós i què és *proprium* del ministeri, segons les indicacions de l'Església.

25. L'harmonia entre contemplació i acció no s'ha de buscar mitjançant l'adopció precipitada d'esquemes operatius o mitjançant un simple equilibri de les activitats, sinó assumint com a central en el ministeri *la dimensió pasqual*. Donar-se sense reserves, en qualsevol cas, no pot ni ha de comportar la renúncia a la pregària, a l'estudi o a la fraternitat sacerdotal; sinó que, al contrari, esdevé l'horitzó en què tot s'entén en la mesura en què està orientat al Senyor Jesús, mort i ressuscitat per a la salvació del món. D'aquesta manera, també es compleixen les promeses fetes en l'ordenació que, juntament amb el despreniment dels béns materials, provoquen en el cor del prevere una recerca perseverant i una adhesió a la voluntat de Déu, permetent així que Crist brilli en tota la seva acció. Per exemple, això passa quan es fuig de tot personalisme i tota celebració d'un mateix, malgrat l'exposició pública a la qual de vegades pot obligar el propi rol. Educat pel misteri que celebra en la santa litúrgia, tot sacerdot ha de «desaparèixer perquè Crist romangui, fer-se petit perquè Ell sigui conegut i glorificat, gastant-se completament perquè a ningú no li manqui l'oportunitat de conèixer-lo i estimar-lo».[25] Per això, l'exposició als mitjans de comunicació, l'ús de les xarxes socials i de tots els instruments disponibles avui dia han s'han d'avaluar sempre amb saviesa, assumint com a paradigma del discerniment el del servei a l'evangelització. «"Tot m'és permès". Però sapigueu que no tot convé» (1Co 6,12).

---

[24] Cf. *ibid*., 23.

[25] Homilia a la missa *pro Ecclesia* (9 de maig de 2025).

26. En cada situació, els preveres estan cridats a donar una resposta eficaç, mitjançant el testimoni d'una vida sòbria i casta, a la gran fam de relacions autèntiques i sinceres que es troba en la societat contemporània, donant testimoni d'una Església que és «llevat eficaç dels lligams, de les relacions i de la fraternitat de la família humana», «capaç de nodrir les relacions: amb el Senyor, entre homes i dones, en les famílies, en les comunitats, entre tots els cristians, entre els grups socials, entre les religions».[26] Per això, cal que sacerdots i laics –tots junts– realitzin una veritable *conversió missionera* que orienti les comunitats cristianes, sota el guiatge dels seus pastors, «al servei de la missió que els fidels desenvolupen dins de la societat, en la vida familiar i laboral». Com va observar el Sínode, «així es veurà amb més claredat que la parròquia no està centrada en ella mateixa, sinó orientada a la missió i cridada a sostenir el compromís de tantes persones que de maneres diferents viuen i testimonien la seva fe en la professió i l'activitat social, cultural i política».[27]

Fidelitat i futur

27. Espero que la celebració de l'aniversari dels dos Decrets conciliars i el camí que estem cridats a compartir per implementar-los i actualitzar-los es pugui traduir en una renovada Pentecosta vocacional en l'Església, suscitant vocacions al sacerdoci ministerial santes, nombroses i perseverants, perquè mai no faltin treballadors per als sembrats del Senyor. I que es pugui despertar en tots nosaltres el desig de comprometre'ns plenament en la promoció vocacional i la pregària constant a l'Amo dels sembrats (cf. Mt 9,37-38).

28. Juntament amb la pregària, però, la manca de vocacions al presbiterat —sobretot en algunes regions del món— demana que tots revisem la capacitat generativa de les pràctiques pastorals de l'Església. És veritat que les raons d'aquesta crisi poden ser diverses i múltiples i, en particular, depenen del context sociocultural, però, al mateix temps, cal que tinguem el coratge de fer als joves propostes fortes i alliberadores, i que en les Esglésies particulars creixin «ambients i formes de pastoral juvenil impregnades d'Evangeli, on es puguin manifestar i madurar les

[26] Sínode dels Bisbes, Document final de la segona sessió de la XVI Assemblea general ordinària «Per una Església sinodal: comunió, participació, missió» (26 d'octubre de 2024), 20; 50.

[27] *Ibid*., 59; 117.

vocacions a la donació total d'un mateix».[28] Amb la certesa que el Senyor no deixa mai de cridar (cf. Jn 11,28), cal tenir sempre present la perspectiva vocacional en cada àmbit pastoral, particularment en el juvenil i familiar. Recordem-ho: no hi ha futur sense alimentar totes les vocacions!

29. En conclusió, dono gràcies al Senyor, que sempre és a prop del seu poble i camina amb nosaltres, omplint els nostres cors d'esperança i de pau, per portar-les a tothom. «Això, germans i germanes, voldria que fos el nostre primer gran desig: una Església unida, signe d'unitat i de comunió, que esdevingui llevat per a un món reconciliat.»[29] I us agraeixo a tots vosaltres, pastors i fidels laics, que obriu la ment i el cor al missatge profètic dels Decrets conciliars *Presbyterorum ordinis* i *Optatam totius* i que us disposeu, junts, per treure'n nodriment i estímul per al camí de l'Església. Confio tots els seminaristes, els diaques i els preveres a la intercessió de la Verge Immaculada, Mare del Bon Consell, i a sant Joan Maria Vianney, patró dels rectors i model de tots els sacerdots. Com acostumava a dir el Rector d'Ars: «El sacerdoci és l'amor del cor de Jesús.»[30] Un amor tan fort que dissipa els núvols de la rutina, del desànim i de la soledat, un amor total que se'ns dona en plenitud en l'Eucaristia. Amor eucarístic, amor sacerdotal.

Lleó pp. XIV

Donat a Roma, al costat de sant Pere, el 8 de desembre, Solemnitat de la Immaculada Concepció de la Benaurada Verge Maria, de l'Any jubilar 2025, primer del meu Pontificat.

---

[28] Discurs als participants a la Trobada internacional "Sacerdots feliços" – «Us he dit amics» (Jn 15,15)» promoguda pel Dicasteri per al Clergat amb motiu del Jubileu dels Sacerdots i dels Seminaristes (26 de juny de 2025).

[29] Homilia per a l'inici del Ministeri petrí del Bisbe de Roma (18 de maig de 2025).

[30] «*Le Sacerdoce, c'est l'amour du cœur de Jésus*», a Bernard Nodet, *Le curé d'Ars. Sa pensée, son cœur*, París 1995, 98.